

отримуватимуть фінансову винагороду за ту роботу, яку вони реально виконують, що є справедливістю, без якої неможливо оцінити ефективність.

Література:

1. Бошота Н.В. Шляхи вдосконалення фінансового механізму системи вищої освіти України / Н.В.Бошота, М.М.Величко // Молодий вчений. – 2016. - № 9 (36) вересень. - С.11-14.

2. Ткачук Я. Нові стандарти освіти в Україні: що змінить реформа /Яніна Ткачук// [Електронний ресурс]. - Режим доступу: /https://24tv.ua/zakon_pro_osvitu_2017_priynyali_shho_zminit_reforma_osviti_ukrayini_n861156

3. Реформа освіти. Що має змінитись у найближчі 10 років [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nv.ua/ukr/ukraine/events/reforma-osviti-shcho-maje-zminitis-u-najblizhchi-10-rokiv-1802042.html>

4. Реформа освіти: Що реально зміниться для дітей, батьків та вчителів [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://espreso.tv/article/2017/09/07/na_scho_chekaty_dityam_vchytelyam_ta_shkolam_vid_novogo_zakonu_pro_osvitu

Саламах Андрій

ст. гр. ФУПОМ-22

Тернопільський національний економічний університет

salamahav0092@gmail.com

Науковий керівник – к.е.н., доцент Квасниця О. В.

РОЛЬ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ У ФОРМУВАННІ ДОХОДІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Для належного виконання державою своїх функцій необхідно мати в розпорядженні достатній обсяг фінансових ресурсів. За роки незалежності України держава не змогла продемонструвати ефективність реалізації своїх функцій. Саме тому, питання формування достатнього обсягу доходів державного бюджету і забезпечення їх ефективного використання є досить актуальними. Зважаючи на соціально-економічну модель, яка розвивається у країні, а також історичні, національні, ментальні та багато інших факторів у різних країнах по різному формується політика формування доходів держави. Однак, все ж таки у країнах з розвинутою ринковою економікою основу доходів центрального бюджету складають саме податкові надходження. Зазвичай – це податок на додану вартість (податок з обороту), податок на прибуток, податок з доходів фізичних осіб, акцизи, митні платежі. Саме тому, враховуючи важливість податкових надходжень у складі доходів державного бюджету вважаємо

за доцільне розглянути їх склад та структуру, а також з'ясувати проблемні аспекти їх мобілізації та запропонувати напрямки їх вирішення.

В Україні питома вага податкових надходження у складі доходів державного бюджету досить значна. За останні роки цей показник найбільшим був у 2016 р. та становив 82,3%. За результатами виконання державного бюджету у I півріччі 2017 р. цей показник знизився до 75,3% (табл. 1) [1; 2]. Варто відзначити, що за 2 квартали 2017 р. річний план за доходами виконано на 53,5%. Можна стверджувати про певне зниження ролі податкових надходжень у складі доходів державного бюджету.

Таблиця 1

Структура доходів державного бюджету України за 2014–2017 рр., %

Доходи	2014 р.	2015 р.	2016 р.	I півріччя 2017 р.
Податкові надходження	79,0	77,0	82,3	75,3
Неподаткові надходження	19,2	22,6	16,9	16,8
Доходи від операцій з капіталом	0,2	0,0	0,0	0,1
Цільові фонди	0,1	0,1	0,1	7,6
Інші надходження	1,5	0,3	0,7	0,2

У першому півріччі 2017 р. у порівнянні з аналогічним періодом попереднього року зросли обсяги усіх без винятку податкових джерел доходів. Зауважимо, що зростання обсягу надходжень податку на прибуток підприємств було зафіксоване вперше за 4 останні роки. Податок на додану вартість впродовж багатьох років був основним джерелом наповнення державного бюджету. За перше півріччя 2017 р. його питома вага у складі доходів державного бюджету становила 37,8%. Далі йдуть акцизний податок – 12,4%, податок на доходи фізичних осіб – 8,8%, податок на прибуток підприємств – 8,1%, збори за спеціальне використання природних ресурсів – 6,6%, податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції – 2,8%.

Однак, не зважаючи на зростання сум податкових надходжень до державного бюджету, можна виокремити проблемні аспекти їх мобілізації. Слід визнати, що зростання податкових надходжень значною мірою спричинене наслідками девальвації гривні та інфляційними процесами. Істотних змін в адмініструванні платежів, запровадженні нових податків і зборів у 2018 р. не планується. Тому, вважаємо за доцільне виокремити лише ті проблемні моменти, які стосуються загалом системи державного оподаткування. Найбільш негативний вплив спричиняють події на сході України. Існуючі засоби податкового стимулювання економіки не спрацьовують через певні адміністративні бар'єри. Підприємцям економічно більш вигідно працювати в тіньовій

економіці, оскільки враховуючи корумпованість контролюючих органів можливо уникати покарання за ухилення від оподаткування. Недоліком вітчизняної податкової системи залишаються нерівномірність і несправедливість розподілу податкового навантаження. Необхідно гармонізувати податки на споживання з податками на особисті доходи і прибутки підприємств.

Несприятливий інвестиційний клімат у країні, нестабільність національної валюти, нестабільність податкового законодавства, події на сході України та багато інших факторів сприяють не лише відтоку іноземних інвестицій, але й виводу капіталів за кордон. Це призводить до скорочень на підприємствах, зменшення обсягів їх виробництва або взагалі їх закриття, що в подальшому і відобразиться на сплаті податків і зборів.

Вирішення проблем наповнення доходів державного бюджету за рахунок податкових надходжень вимагає здійснення конкретних заходів, які перш за все мають бути спрямовані на стабілізацію економіки, стимулювання виробництва, та найголовніше на детінізацію економіки з одночасним подоланням корупції у контролюючих органах.

Література:

1. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2016 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ibser.org.ua/publications/monitoringcategories/richnyu>.

2. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за січень-червень 2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ibser.org.ua/sites/default/files/kv_ii_2017_monitoring_ukr.pdf.

Самчук Іван

ст. гр. ФМ-11

Тернопільський національний економічний університет

Veldidu41996ivan@mail.ru

Науковий керівник – к.е.н., доцент Булавинець В.М.

ПРОБЛЕМИ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ

Державне регулювання економічної діяльності в Україні здійснюється через видатки державного і місцевих бюджетів, які відображають показники присутності держави у реальному секторі економіки. Виконання державою своєї економічної функції передбачає бюджетне фінансування видатків на загальне управління економікою, на розвиток окремих галузей, на НДДКР, пов'язані з розв'язанням економічних